

Gazeta eșe de 2 ori: Mercuria și Duminecă, F6i'a, candu concedu ajut6riale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu s6u 3 galbini mon. sun6t6ria.

Anulu XXXII.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de facare publicare.

Nr. 84.

Brasiovu 13/1 Novembre

1869.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

In 8 Mai. Sa sosi in Jaffa, de unde calare calatori la Ierusalimu. —

Brasiovu 12 Novembre.

6rasi incepu scorniri si defaimari. Tocma citimu una fama, cumca unu partisanu romanu dintre cei de frunte s'ar fi dusu din comitatulu Turdei in tieniturile muntene ale comitatulu Albei inferi6re spre a aciti6a poporul. Asta cercula prin diurnale, imprumutata din „Magyar Polg6r“. A- nume „Ung. Ll.“ Abendblatt din 6 Novembre inca o duce la tergu, adaugata de impregiurarea: „ca gendarmeri'a, care caut6 pe acelu partisanu, ar' fi datu de improtivirea poporului si ca cercetarea in caus'a ac6sta s'a pusu la cale.“

Se vede, c6 eroii de indusmanirea pop6reloru nu voru a inceta dela scorniri de prepuse si faime spre a compromite numele de romanu, unde numai potu si candu le trasaresce; si spre a depopularisa si innegri cu asemeni faime luate din ventu si portarea cea matura a romaniloru si a natiunei romane preste totu, care o oserba intru apararea drepteloru sale pretensiuni pe cale legale, si franca si fara a confugi la extreme, in cari prin scorniri de aceste vreu se o impinga ei dusmanii si antagonii, prin ignorare, distrugere si eschiderea ei din barierele constitutiunei c6 natiune politica. Natiunea romana se afla astadi in pusetiune de merite pentru patria si tronul; ea c6 atare e superba, nu va, nu p6te cad6 in deliriulu desperatiunei, c6 se ajute cu vreo tavatura nesocotita planele cele cerbic6se si diavolesci ale eroiloru de asuprirea poporului, cari pe lunga tienut'a de facia a romaniloru desper6za a se mai pot6 arunca pe gutulu loru c6 lipitori hamisite. —

Ei cu faime si scorniri de aceste vreau a arunc6 umbra preste patriotismulu si preste maturitatea politica a natiunei romane, pe care ar' impinge o bucurosi cum o impinsera in anulu 1437 intr'o pusetiune de rebeli, pentruc6 se nu mai aiba cuventu a-si continua lupt'a pentru drepturile nationale politice, or' in pusetiune de vendiatori de patria, de ucidetori, de tetiunari, de furi, de comunisti, de perjuri si cate t6te vitia, numai se-si p6ta excusa neumanele tractari cu ea si se-si capete pentru exploatarea opiniunei europene catu de pucinu sprijinu la ac6sta sub st6metulu de atari vitia scornite. — Nu p6te fi romanulu atatu de pucinu iniciatu in istori'a suferinteloru sale, incatu se nu prec6pa, ca unde voru liliacii si esclusivistii a lu impinge, a lu sc6te din tietin'a prudintii politice si cu ce scopu, chiaru si candu n'ar fi esitu c. Bethlen cu planulu reinnoirei uniunei celoru trei natiuni. — Opiniunea publica va fi cu noi, pana candu ne vomu lupt6 in solidaria lupta cu totii pe calea legale, pe calea cea apucata, informandu lumea despre neajunsurile ce ne intempina si despre conduit'a cea sir6ta si anarchica a antagoniloru nostri politici subversivi si mascati, sub perdu'u libertatii, pe candu in fapta suntu cei mai conjurati inimizii ai principialoru civilisatiunei. Opiniunea publica ne va fi aliatulu celu mai puternicu, spre a desarma pe dusmanu, fia elu cine va fi, d6ca nu adi, mane, candu se voru alia si muntii, si valile,

si t6te elementele cu noi in contra filoru intunecului, ai contrariloru principialoru civilisatiunei, cari si in secululu ale 19-le voru a revoca suvenirele seculoru celoru barbare, cum vediuramu, ca le revoc6 c. Bethlen. — De ce atata perfidia cu scorniturile? — D6r' pentruca romanii nu voru, nu voru si 6r' nu voru a-si dejura tipulu si suvenirele loru nationali? Pentruca toti c6 unulu simtiescu, ca arm'a cea mai ascutita si mai potenta pentru aperarea existintiei nationale e arm'a culturai, si ca cultur'a in limb'a nationale e conditiunea vietiei nationale? Or' d6r' ca nu voru a jura pe planele maghiarisarii?

Asta nu o vomu face catu va fi lumea, ci ve vomu da de mintiuna prin fapte, ca voieroloru calumniatori calumniati, numai c6 se ve poteti justifica inaintea opiniunei publice planele de esterminarea limbei romane.

Ei bine, d6ca una natiune simtiesce unanimu, doresce unanimu, si lucra unanimu pentru a fi tractata c6 atare, cine o p6te sili, c6 pe nesce individualitati, se se arate, ca e multiunita, candu vede ca i se tragu dungi preste dorintiesale. — Lasu se lucramu cu totii in unamitate pe calea apucata, se nu ne pese de agenti provocatori si de maestri de faime, c6 se ne organisamu poterile, c6 se ne potemu desvolta prin noi insine viet'i'a n6stra nationale, pe lunga implinirea oblegaminteloru catra statu. —

Una reuniune pentru desvoltarea vietiei nationale romane si vomu inainta cu iuti6la de velocipede in mani'a defaimatoriloru. —

Acum scornescu proclamatiuni in Zarandu din Itali'a, la preutul Butariu. Nerusinatii! —

Bethleanu 23 Oct. 1869.

Sinodu tractualu mestecatu, sc6le confesionali romane.

Cu scopu, c6 celu pucinu in parte se facu cunoscutu on. publicu starea — s6u mai bine dicundu s6rtea sc6leloru n6stre din tractulu Bethleanulu prindu condeiulu amana. Obiectulu celu mai importantu si mai delicatu in timpul presentu este s6rtea sc6leloru si a instructiunei poporului, care acum se decide, cum are se fia pre venitoriu.

Primindu protopopulu tractulu nostru Georgie Tecariu unu cerculariu dela ordin. de Gherl'a in caus'a sc6leloru confesionali — indata esmise in tractulu lui unu cerculariu, prin care convoc6 pre a 23 Octobre a. c. unu sinodu mestecatu, constatoriu din preotimea si invetiatorii tractuali, feciele besericesci si poporu numerosu — cu scopu c6 se organizeze sc6lele. Cerculariulu protopopescu catra tractuali e urmatoriulu:

Nr. 243—1869.

Multu Onorati in Christosu Frati!

C6 conformu cerculariulu m. ord. diecesanu cu datu 7 Septembrie a. c. Nr. 2288/1219 si de aici fratieloru v6stre cu datu 28 Septembrie a. c. Nr. 228 comunicatu, se se p6ta statori modulu practicu conducatoriu la realisarea si organisarea sc6leloru confesionali nationali, amesuratu legiloru sustat6rie, precum si uniformitatea in ducerea si inchierea protoc6leloru cu poporeni respectivi, luandu in seri6sa conditiune responsabilitatea, la carea amu fi trasi cu totu dreptulu in casulu, candu din negriniti'a si nepasarea n6stra, s6u nepunctualea implinire a legei santionate — sc6lele confesionali nationali s'ar straform6 in sc6le comunale; amu judecatu de o neaperata datorintia, a deslusi ac6sta cestiune importanta si a o pertracta in sinodulu tractuale statatoriu din preotimea tractuala si invetiatorii elementari, la care se se conv6ce atatu persoanele si curatorii besericesci, catu si betranii comunali, catu se va pot6 mai numerosi. — Ne-amu indemnatu dara in Domnulu, a convoc6 acestu si-

nodu tractuale si alu tien6 in 23 a lunei curente stilulu nou, aici in resiedinti'a protopop6sca, candu si unde dupa sierbirea santei liturgie, careia va premerge invocarea spiritulu santu, se va lu6 la pertractare cestiunea de sub intrebare.

Cu carea ocaziune se va determin6 si timpul inceperii cursulu scolasticu pre anulu 1869/70. — Adunative dara fratiloru aici pre defiptulu terminu cu filii spirituali catu mai numerosi, — c6 se potemu si noi respunde dupa exemplulu altor'a criticeloru recerintie ale timpulu, a caruia devisa e: „Inaintarea binelui natiunei romane!“

Asteptanduve, cu fraterna reverintia sum, Bethleanu 13 Octobre 1869. —

Alu fr. v6stre totud6un'a credintiosu confrate: Georgie Tecariu m/p., protopopu.“

Pre bas'a acestui cerculariu preotii, invetiatorii si poporu numerosu s'au adunatu astadi in 23 l. c. in Bethleanu la oficiulu protopopescu. D. protopopu le spuse, ca sinodulu se va tien6 in beserica: ca-ci are de pertractatu obiectulu celu mai importantu si mai santu, alu sc6leloru. Dupa invocarea spiritulu s. d. protopopu ocup6 presidiulu, rostindu urmatori'a cuventare:

Multu Onorati in Christosu Frati!

Amati poporeni si filii spirituali!

Luandu, la una seri6sa considerare cerculariulu ven. consistoriu cu datu 7 Septembrie a. c. Nr. 2282; vediendu desfasiuratu in elu obiectulu celu mai delicatu: „Instructiunea poporului“ amesuratu art. de lege 38 din an. 1868; considerandu mai departe sarcin'a pusa in asta privintia pre umerii nostri, — c6 unu insu, in a carui anima diace venitoriulu scumpei mele natiuni, in a carei siuu amu crescutu si m'amu incaruntitu, — mi amu tienutu, de cea mai importanta datorintia a ve conchiam6 in una societate, c6 se ne potemu consult6 despre modulu realisarei intentiunei citatei legi — incatu privesce ea la sc6lele n6stre confesionali — si osebitu se fiu in stare a intinde catu de pucina usiurata fratiloru preoti tractuali in executarea acestei legi. — Fratiloru, si amati poporeni romani! Nici odata n'a fostu natiunea n6stra in mai delicata pusetiune, decatu in presentu, ca-ce traimu in epoc'a emulatiuniloru nationali, — dicu in atare epoca, de 6race celu ce cetesce si judeca cu atentiune cele scrise in diurnalele confesiuniloru si ale natiuniloru din patria, nu va pot6 nega zelulu, celu dovedescu in meritulu cultivarei si alu comericiului. Ele nu crutia nici unu sacrificiu pentru redicarea instituteloru de invetiamentu si pentru inlesnirea comericiului. In acestea impregiurari dara si noi — cari facemu o natiune mare si plina de vietia; de voimu, c6 ac6sta vietia se ne sust6, ma se ne in flor6sca, avemu neincungiurata datorintia a jertfi si filerulu celu din urma pentru cultivarea si instructiunea poporulu nostru. Astfelu vomu descu-ragi6 pre straini, cari striga in gur'a mare prin diurnale, ca suntemu numai multi la numeru. — Ve aducu aminte in Domnulu on. frati preoti si amati poporeni romani, c6 cu puteri unite se conlucrati la organisarea sc6leloru n6stre confesionali nationali etc. — Amati poporeni, cari sunteti de facia, primiti dogienele parentiesci, si d6ca ve veti reint6rce la ai vostrii, spunetile, spuneti si amiciloru si consangeniloru vostri, cele ce ati auditu aici. — Insestrati sc6lele v6stre cu t6te rescuisitele trebuint6se, — provedeti pre invetiatorii vostri cu lefe amesurate osteneleloru loru; nu i despectati, nu i urgisiti c6 in trecutu, c6 pre inimizii vostri! Nu amatiloru! de 6race aceia suntu amicii, binefactorii vostri, cari pre filii vostri ii voru sc6te din intuneculu nesciintiei, din gur'a periculeloru; aceia, adica invetiatorii voru feri natiunea de nemicirea morala; asia facundu, ve voru binecuventa urmasii vostri. — La din contra vomu perde dreptulu autonomu in conducerea trebiloru n6stre scolarie si a averiloru loru, de care fer6sca Ddieu! — Ne va

feri inse, deca ne vomu feri si noi. — „Ajutate! si'ti va ajuta si Ddieu!“ —

Dupa acesta mai tiena inca una vorbire, despre autonomi'a besericésca-scolaria, despre necesitatea scólelor confesionali, — despre urmarile si reulu cu care amenintia pe romani scólele comunali etc.

Cu acestea vorbiri poporali estorse lacrimi din ochii ascultatorilor, si totuodata facu cá poporul se imbraciosieze cu amore nedeslipita scólele confesionali nationali, — va se dica scólele nóstre si nu ale altora. — Au urmatu apoi cetirea si comunicarea cercularieloru dela m. ordinariatu, cum si a legéi despre instructiunea poporului esplicata, pre care precependuo poporul si vediendu, ca scólele voru a se infiantia totu pre cont'a si spatele bietului poporu si cu daun'a si perderea tesauriloru mai scumpe romanesci, adica: Limb'a si Natiunea! — s'au dechiaratu la protocolu cu tota decisiunea pre langa sustienerea si provederea pre venitoriu a scóleloru confesionali cu tote cele necesarie — fara amesteculu strainiloru in cauzele nóstre scolarie. Semnu, ca bravulu poporu romanu, deca e bine informatu, indata primesce totu, ce e spre binele viitorului lui; numai conducatorii lui se lu lumineze! — Deci de si poporul romanu din giurulu acesta pe ici cólea e mestecatu cu conlocitori de alte confesioni si natiuni, elu totusi vediendu, ca scólele sale se apropiea de periclu — cu energia romana le-au scosu prin decisiunea sa din acelu abisu desnationalisatoriu si le-au dechiaratu de: „scoli confesionali romanesci“.

Onóre tie poporu bravu romanu alu acestui tractu! Onóre conducatoriloru tei adeverati, d. protopopu, carele astfelu si-a ajunsu tient'a doririloru de a salva (!) scólele pure romane din vreo 19 comune incredintiate pastorirei sale. — Dumnedieu se ajute poporului romanu si tuturoru acoloru barbati, cari voru starui pentru a face cá se infforésca catu de multe scoli confesionali romane! —

Simeonu Moldovanu m/p.,
inv. gr. cat. opidanu.

Acte judiciall in caus'a Tofalenti- loru esposesionati.

(Urmare.)

Nici patent'a memorata nici alta lege nu contiene vreuna presumptiune juridica cu intielesu, ca in casuri dubie, posesiunea ar' fi data usufructuariului in modu conventionale, pre unu timpu nedeterminatu si fara de rezervarea dreptului de retractare, pana ce din contra, banii determinati de arend'a si conditiunea rechiamarei proprietatii suntu una consecintia naturala a usufructului si a dreptului de proprietate. Chiaru si incattii recunosc in aperarea loru, ca actorele si-a comassatu intréga posesiunea sa in 1841 séu in 1842; ca cu acea ocaziune elu a stramutatu posesiunea incattiloru, immultindu-o séu reducundu-o prin schimburi de funduri, pamenturi intregi, asia ca prestatiunile de mai inainte inca s'au immultitu séu s'au redusu; a infiantiatu posesiuni cu totulu nóue si prin tote aceste procederi a produsu nisce schimburi atatu de mari, in catu astadi ar' fi cu nepotintia a cunosce si a restituí reporturile posesiunei din 1819 precum si cele ce au sustatu pana la efectuarea comasatiunei. — Prin aceste stramutari, reporturile anteriori de dreptu, cari póte n'au fostu destulu de determinate, au luat si au trebuitu se ié, naturalminte, conformu vointiei actorelui, una forma mai determinata, ca-ci dreptulu lui de proprietate n'a potutu fi impedecatu atunci, facia cu usufructuarii, decatu prin conditiunile conventionale séu prin renunciarea de diumetate de anu. Afirmatiunea actorelui este de sine verosimila, ca adica prin efectuarea comasatiunei, dovedindu-si intentiunea de a regulá reporturile de posesiune, elu a doritu a aduce in ordine totuodata si reporturile de dreptu ale incattiloru, si asia cu acea ocaziune elu a determinatu, a desbinatu nu numai cantitatea posesiunei ce avea a se dá pentru prestatiuni, ci a redusu chiaru si servitiulu la anumite dile si timpulu usufructului la unu anumitu timpu. Acésta verosimilitate este sprijinita si prin aceea, ca martorulu Iosifu Gazda descopere prin juramentu, ca in acelu timpu actorele a dechiaratu, respective a ordonatu a se inchiá contracte cu servitorii, éra martorulu Stefanu Ilyés dovedesce, ca la curtea actorelui érá datina comune, cá posesiunea se se dá pre langa conventiuni; aceste conventiuni erau de comunu valide pentru unu anu si se reinnoiau tacite din anu in anu; insu-si martorulu a fostu de facia candu actorele au inchiatu verbalmente asemene conventiuni, ba a chiaru vediutu la unii din-

tre incatti asemenea conventiuni literali, inse nu scie numi cu numele pre incattii contractanti nici pre auctorii loru in modu determinatu, si in intielesulu §§-loru 105 si 110 din procedur'a civila, acésta verosimilitudine devine mai multu decatu semi-proba prin impregiurarea, ca unii dintre incatti, respective dintre auctorii loru au recunoscutu in 6 Oct. 1855 inaintea comisiunei esmisa prin oficiulu cercualu c. r. din Muresiu Osiorheiu pentru pertractarea aceste afaceri pre calea politica, ca nu numai ei insi-si ci si alti usufructuari ai posesiunei actorelui au primitu posesiunile loru, cu ocaziunea comasatiunei, pre langa conventiuni, cari se poteau revocá in fiacare anu si cari de atunci incóce s'au reinnoitu tacite din anu in anu.

Inse tote aceste impregiurari, cari se sprijinescu un'a pre alt'a intr'unu modu congruentu si suntu in catu va dovedite, nu potu produce una proba deplina, ca-ci martorii mentiunati nu dovedescu, ce se atinge de incatti, cu una punctualitate si certitudine deplina, ei dovedescu mai multu in genere, éra recunóscerea dinaintea oficiului nu s'a intemplatu din partea tuturoru incattiloru, respective auctoriloru loru, ci numai din partea catorva (partea mai mica), aceea ce nu póte avé putere probatoria cu privire la ceialalti; deci, in intielesulu §§-loru 270 si 271 ai procedurii civili; actorulu fu avisatu la juramentulu supletoriu; ca-ci vointia ambeloru partite litiganti este, cá toti incattii se fia judecati dupa acelasi punctu de vedere, prin urmare cu totii pre basea probatiunei legali.

Prin depunerea acestui juramentu se dovedesce, ca in intielesulu conventiuniloru in vigóre pana la 1848, avendu actorulu dreptulu de revocare (vedi § 18 alu patentei), incattii nu suntu indreptatiti la rescumperarea si asia nici la detentiunea ulterioára a obiectului procesualu, de unde urméza naturalminte obligatiunea reintórcerei posesiunei (vedi § 100 alu procedurii civili), ba urméza inca obligatiunea incattiloru, cá conformu recunóscerei loru, presciseloru patentei memorate si petitolui actorului (vedi § 299 alu procedurii civili, §§ 18—28 ai patentei imperatesci si punctulu sub e) alu §lui 24), se solvésca prestatiunile in restantia deplina dela 1850, dupa una legalisatiune ce are a se mi-diuloci pre cale administrativa (vedi ordinatiunea imp. dela 4 Dec. 1858).

Inse fiinduca actorele nu nega, ca incattii, respective auctorii loru au fostu dela 1819/20 si pana la 1848 in continu'a posesiune a obiectului procesuale, ca-ci dorintia ambeloru partite este, cá status quo se servésca de cinsura fara de nici una privire la reporturile posesiunei din 1819/20, si fiinduca actorele recunósce pre deplinu si aceea, ca incattii, respective auctorii loru au solvitu inca inainte de 1848 dare de pamentu pentru obiectulu procesualu, prin refusarea depunerei juramentului s'ar considerá de probatu, ca nefindu stipulata prin domnulu séu proprietariulu pamentului conditiunea retractarei, in intielesulu §§-loru combinati 5, 3, 18 si 28 ai patentei imperatesci memorate, dupa reporturile loru de posesiune si dreptu, incattii au dreptulu de rescumperare, a careia chiaie este atatu punctulu c) § 24, alu patentei mentiunata catu si, in intielesulu §-lui 25, prestatiunile fiacarui incattu, specificate in sentintia; inse chiaru si in acestu casu, incattii suntu obligati, conformu art. 18 si §§-loru ultimi ai art. 27 oin patent'a numita, a reintórcé, dupa prescisele §-lui 24, prestatiunile in restantia dela 1850, si, pana la rescumperarea definitiva, séu a-si continuá servitiile séu a le rescumperá (reluiren).

Eseptiunile si dovedile incattiloru contra prestatiuniloru restanti nu potu fi luate in consideratiune, ca-ci de si in 1848 ei ar' fi fostu dechiarati cumva de liberi si scutiti de prestatiunile ulterioari prin plenipotentiarulu actorelui, inse considerandu, ca abrogarea urbarialitatii s'a enunciatu in 1848 numai in principiu si considerandu, ca patent'a imperatesca relativa la regularea mai de aprópe a acestei urbarialitati s'a emisu mai tardiu, a nune numai in 21 Iuniu 1854, inainte de acestu normativu din urma, nici proprietarii nici urbarialistii n'au potutu se-si cunosca pretensiunile, respective obligatiunile loru; de altmintea actorulu si-a inceputu procesulu seu pentru implenirea, respective reintórcerea prestatiuniloru inca la 1852 pre cale politica, si din caus'a traganarei incattiloru, l'a continuatu pana in 1859, candu ambele partite litiganti fura indreptate, prin inaltulu ministeriu de interne, la tribunalele urbariali.

Spesele procesuali s'au nimicitu in modu reciprocu conformu § 177 alu instructiunei pentru legea urbariale.

Muresiu Osiorheiu 4 Octobré 1862.

Gáál m/p.

Bakcsy m/p.

Autenticitatea copiei se adeveresce prin oficiulu de speditura alu tribunalului regescu urbarialu.

Muresiu Osiorheiu 15 Octobré 1869.

(L. S.) „Fed.“ Melchioru Veress m/p.

Dela diet'a Ungariei.

In siedinti'a din 3 Novembre se luá inainte proiectulu de lege pentru modificarea unoru dispu-setiuni criminali si anume pentru stergerea bataiei corporale (trupesce), care se si recomanda de reportatoriu spre primire.

Min. Horváth primesce stergerea usului de ferra, numai totusi cere imputerire de a puté aplicá ferrale in lipsa de preventiva si pentru casuri de disciplina; pre candu proiectulu lui Irányi cuprinde in sine stergerea tuturoru moduriloru de tortura. Dupa disputa mai indelungata, in care a venit inaintea si intrebarea, deca este barbara séu ba natiunea maghiara pentru bataia trupésca (!), in fine se pune la votu proiectulu si se primesce de base la desbaterea speciale, lasanduse afara dela §lu 8—13, si se primesce si in desbaterea speciale cu pucine modificatiuni in stilu. Primii 7 §-i stergu pedéps'a cu batiulu si punerea in ferra, dar' totusi se mai remana pe timpulu investigatiunei, cá de securitate, si cá mi-diulocu disciplinariu in contra deli-cuentiloru, unde se mai potu intrebuintia ferrale. Ore cum se executa apoi legile elastice, e alta intrebare.

Éca cuprinsulu legéi cum s'a primitu si in desbaterea speciale:

PROIECTU DE LEGE

privitoriu la unele dispu-setiuni in privinti'a legiloru penale de pedepsire, si a praxei penale.

§ 1. Pedéps'a corporale nu se póte aplica cá pedéps'a capitale, cá pedéps'a laturala séu cá asprita, mai incolo cá pedéps'a disciplinaria, precum nici in casuri criminari séu politianesci.

§ 2. In casurile acele, in cari se aplicá pana acum pedéps'a trupésca, cá pedéps'a capitale, se se ordinez acum in loculu ei incarcerarea (prinsória, intemniatarea); inse in casurile acelea, in cari se aplica cá asprita a pedepsei capitale, pe viitoriu se va suplíni cu unu altu modu de asprita ertata (nu corporale!).

Pedéps'a corporale determinata in sentintiele esite pana acum se értá, fara cá in loculu ei se se ordinez o alta pedéps'a séu vreunu altfelu de asprime a pedepsei.

§ 3. Asemene se desfiintiaza aplicarea de ori ce felu de ferra (lantiuri, catusi) cá pedepse.

In casurile, in cari ferrale forméza partea intregitória a speciei de pedéps'a, se se ordinez o alta asprime ertata in locui la pedepsirea crimeloru, comise dupa punerea in lucrare a acestei legi; in cari casuri inse se indatinéza a se ordiná cá asprime la pedéps'a capitale, va fi a se pronuntia, in sentintia, in loculu acolora, proportionat'a prelungire a terminulu incarcerarei.

§ 4. Ferrale aplicate in urm'a sentintieloru esite pana acum, dupace va intra legea acésta in activitate, suntu indata a se luá diosu, fara cá in loculu loru se se aplice o alta asprita.

In casurile de crimi, cari se comiserá inainte de esirea in vietia a acestei legi, si tragu dupa sine incarcerare grea, pedéps'a érá se se executeze fara aplicarea ferraloru, si impregiurarea acésta nu trage dupa sine alta asprita séu prelungire a durarei prinsórei.

(§ 5 érá vine la ferra.)

§ 5. Pentru necesitate de a aplicá ferrale cá mi-diulocu preventivu de securitate si disciplina in contra condamnatului la pedepsa séu in contra persóneloru aflatórie in prinsória de incuistiune, min. de justitia va face dispositiuni prin o nóua ordinatiune speciale, pana candu prin legislatiune se voru face alte dispositiuni. (Candu a fi?)

§ 6. Tribunalulu, judecatoriu séu organulu unei deregatorii, care va lucra in contra determinatiuniloru §-loru de susu, pe temeiulu determinatiuniloru legéi, privitória la responsabilitatea judecatoriloru si a oficialiloru judecatoresci, se se pedepséca. Celelalte § dela 8—13 le-a retrasu ministrulu. Aici vine intermediulu:

Gabriel Váradu pune inainte urmatóri'a propunere de conclusu:

„Considerandu, ca principiulu egalitatii de dreptu a aflatu espresiune si in art. din 1847—8; considerandu, ca conformu acestoru principia nu póte existe intre civii tieréi nici o desclinire inaintea legéi, ministrulu de justitia se aviséza, cá, si pana

candă se va fixă sistematicu codicele criminale si civile in tôte casurile . . . in genere, in care se face (!) in legile nôtre una deosebire între nobili si nenobili, se propuna camerei unu proiectu de lege, care se corespunda principiului deplinei egalitati de dreptu.“ Acésta propunere se primesce, că tiparinduse se se puna la ordinea dilei.

Dupa acésta primesce camer'a lasarea afara a §§ dela 8—13, si urméza:

§ 8 (care erá alu 14-lea). Legile si normativele, care stau in contrastu cu legea acesta se desfiintiaza.

§ 9 (§ 15). Cu executarea legeri acesteia se incredintiasa min. de justitia.

Se publica inca sanctionarea art. de lege pentru introducerea valutei de auru in Ungari'a si tractatulu de posta cu Serbi'a.

In siedintia din 4 Novembre interpeléza Prileszki pe min. de finantia, ca ce mesuri a luat pentru a ajutá comerciulu séu negociulu si industria in contra crizei financiale ce domina. Min. raspunde, ca a datu bani disponibili milióne la unele ramuri de industria. pe langa securitate, si a facutu cercetari cu barbati de specialitate, dar' directu n'are statulu chiamare a intreveni.

Mai decise dieta a emite o comisiune parlamentaria speciale, care considerandu starea valutei si criza de facia finantiale, se-si dè opiniunea, in ce forma, in interesulu creditulu tieriei s'ar poté face dispusetiune in cestiunea infiintierii unei bance. Comisiunea se stè din 4 dep. si doi din cas'a magnatiloru. Acestu proiectu de resolutiune se primesce că se se puna la ordinea dilei.

Totu in asta siedintia face Tisza o propunere de resolutiune, că min. se se provóce a aduce inca in acésta sesiune unu proiectu de lege despre casatori'a civile, despre purtarea matriculeloru prin auctoritatile civile si despre stergerea judecatoriloru preotiesci, a consistoriiloru (forurile). Se incinge aici dezbatare, care inse nu se fini.

5 Novembre. Proiectulu de lege alu lui Irányi despre libertatea confesionala se au respinsu in siedinti'a din 5 Novembre; ér' casa aduse conclusu, că se se provóce ministerulu a pune pe més'a camerei cu cea mai posibile intetire legi detaliate reglonarie. —

Din bugetulu Ungariei pentru 1870.

A. Darile directe dimpreuna cu adausulu pentru desarcinarea pamentulu si afara de relasari probabili.

1. Darea de pamentu in Ungari'a 29,388.428 fl., in Croati'a si Slavoni'a 1,580.570; in Transilvani'a 3,040.758, la olalta 33,541.000 fl.

2. Darea de casa in Ungari'a 5,945.665 fl.; in Croati'a si Slavoni'a 418.697 fl., la olalta 6,364.000 fl.

3. Darea de venitu (calculanduse aici si darea de cupone) in Ungari'a 6,769.870 fl.; in Croati'a si Slavoni'a 279.161 fl., la olalta 7,049.000 fl.

4. Darea personale si de castigu in Ungari'a 6,846.899 fl., in Croati'a si Slavoni'a 458.676 fl., la olalta 7,306.000 fl.

Sum'a intréga a dariloru directe 54,260.742 fl.

Spesele pentru incassarea dariloru directe in Ungari'a 270.000 fl., in Croati'a si Slavoni'a 30.000 fl., la olalta 300.000 fl.

B. Darile de consumu: 1. Darea de rachi (in Ungari'a 7,430.000 fl., in Croati'a si Slavoni'a 97.000 fl.) 7,527.000 fl.

2. Darea de vinu 2,137.000 fl.

3. Darea de carne 1,753.000 fl.

4. Darea de bere (in Ungari'a 1,150.000 fl., in Croati'a si Slavoni'a 33.000 fl.) 1,83.000 fl.

5. Darea de zaharu 1,000.000 fl.

Sum'a: 13,600.000 fl.

Spesele pentru incassarea dariloru de consumu 208.200 fl.

C. Competintiele: 1. Timbrulu 4,040.000 fl.

2. Competintiele de dreptu 6,637.000 fl.

3. Taxele 173.000 fl.

4. Marcarea oficiala 23.000 fl.

Sum'a: 10,873.000 fl.

Spesele: 135.460 fl.

D. Veniturile.

spesele: venitul:

1. Venitul de sare 3,626.000 fl. 13,155.000 fl.

2. Venit. de tabacu 12,877.000 fl. 22,364.000 fl.

3. Venit. de loteria 1,729.000 fl. 2,740.000 fl.

Sum'a: 18,232.600 fl. 38,258.000 fl.

E. Averele statului.

spesele: venitul:

1. Bunurile statului 1,736.800 fl. 3,888.300 fl.

2. Padurile statului 1,849.000 fl. 2,642.000 fl.

3. Edificiile stat. 57.100 fl. 50.800 fl.

4. Tipografiile stat. 163.500 fl. 101.900 fl.

5. Caducitatile 30.000 fl. 56.000 fl.

6. Minele si monit. 15,315.000 fl. 16,530.500 fl.

7. Efecte — 185.900 fl.

Sum'a: 19,153.000 fl. 23,455.000 fl.

F. Incassari diverse.

In Ungari'a 238.072 fl., in Croati'a si Slavoni'a 5.078 fl. Sum'a 238.150 fl.

AUSTRO-UNGARIA. Vien'a.

O nemultiuire generala cu starea de facia se estinde si preste tôte provinciile Cislaitaniei, ceea ce se manifesta prin demonstratiunile ce le nascura dietele cele 17, cari si au inchisu activitatea, ma a Tirolului fù chiaru desfacuta de regimu, ca-ce n'a vrutu ai primi alegerile directe la senatulu imperialu. Intocma au facutu inse si alte diete; si unele din ele, care au primitu propunerea regimulu cá prin alegeri directe se se imultiésca si intarésca senatulu cu mai multi senatori au primit'o conditionatu, incatu din punctulu acestu de vedere judecatu se póta dice, ca ministerulu de burgeri, Giskra-Herbst ei suntu numerate dilele, pe lange ce lu amenintia si cris'a finantiala, care casiuna falimente in sinulu comerciulu si alu industriei cá si in Bud'a-Pest'a. Ast'a e consecinti'a sistemulu dualisticu si a suprematisarei nemtiesci, sora de cruce cu cealalta asemenea de négra si nemultiuitoria de nationalitate Translaitaniei. Cerbicosi'a inse e mai mare in puterea aristocratiei de dincóce decatu in neputinti'a burgarimei, ce se afla la putere dincolo de Lait'a.

Dóue adrese

inse dela dóue diete catra coróna suntu martore sguidirei sistemulu dualisticu. Adres'a dietei Galitiei e indreptata in contra regimulu, care dechiara nemultiuitoria Galitiei cu constitutiunea din Decembre si ii cere modificarea, anumitu primirea resolutiunei dietei loru din anulu decursu pentru autonomi'a tieriei in sensu federalisticu. Adres'a dietei Boemiei e tipetulu de agonia a nemtiloru, care provóca pe regimu a tiené in contra pretensiuniloru nationale ale boemiloru neclintitu la principale constitutiunei, cá nu cumva facunduse concessiuni federalistice se se furisiésca in poporu neincredere si indoieía in santiani'a constitutiunei; prin urmare nici o concessiune federalistica. Se dice, ca acésta adresa e facuta chiaru de min. Herbst cá protestu in contra programulu, ce s'a intrunitu in cercurile deciatórie pentru invoiéla cu Boemi'a, care sta din 4 puncte: revisiunea legeri electorale a Boemiei pe basea adeveratei conscriptiuni a poporulu; impartirea dietei boeme in 2 curie, una nemtiésca si alta cehica; recunóscerea gruparei séu uniunei între Boemi'a cu Moravi'a si Silesi'a si incoronarea imperatulu cá rege alu Boemiei. O neputintia de a se mai poté sustiené dualismulu se vede si din judecat'a diurnaleloru, cari deslarvandu general'a nemultiuitoria a natiuniloru nu afla alta scapare decatu in federalismu si in multiuitoria tuturoru popóreloru. Acum te tiene la contrastu. Dualistii amenintia cu caderea imperiulu, déca se va schimba constitutiunea, pre candu boemii si nationalitatile dau coróniei o garantia de intarirea tronulu déca se voru multiami. Senatulu imperalu de acum, va trebui se rumpa acum intr'o parte, si dela acésta rumpere va depinde alta facia a starei lucrurilor. —

Cronica esterna.

ROMANIA. Se fia de bunu auguru! Drumulu de feru dela Bucuresci la Giurgiu s'au inauguratu conformu programei ce amu publicat'o. O multime mare de poporu de ambe partile liniei ferate, incependu dela Filaretu in departare mare asteptá se védia primulu trenu alu romaniloru, care póta numele „Mihailu bravulu“ cum sbóra pusu pe aripele aborului. Deci la prim'a siuratura a aborului se inaltia urari entusiaste de bucuria pentru introducerea acestu midiuocu potinte

si agentu securu alu civilizatiunei si in sinulu romaniloru elementu alu civilitatii. Sosindu la gar'a dela Giurgiu fù primitu trenulu cu primii calatori cu mare pompa si entusiasmu. Guardi'a cetatienésca a prezentatu armele la trecerea lui si music'a intoná marsiu triumfale trenulu: „Mihailu bravulu“.

La dejunulu pregatitu acolo tienè min. presiedinte Dim. Ghica catra ospeti: consuli, senatori, deputati si alte auctoritati invitate unu toastu insultatoriu, pe care „Monitoriu“ lu produce asia:

„Domniloru!

„Infiintierea drumurilor ferate in Romani'a devine astadi o realitate.

Substituirea aburulu in loculu midiuóceloru intrebuintiate pana eri, va operá si la noi acea revolutiune binefacatoria, ale carei efecte le admiramu la celu d'antaiu pasu ce facemu preste frontiera, mai cu séma in directiunea Occidentelu.

Acestu nou midiuocu de transportu, unulu din cele mai insemnate titluri de gloria ale epocii moderne, a exercitatu cea mai mare influentia asupra vietiei intelectuale, morale si materiale a locuitoriloru statelor ce l'au adoptatu; a indulcitu obiceiurile, a redicatu nivelulu generale alu inteligentiei umane; artele si sciintiele au gasitu in elu nenumerate si continue isvóre de desvoltare; si astfel cu dreptu cuventu s'a disu, ca gradulu de civilizatiune alu unui poporu se mesura prin numerulu chilometreloru caliloru sale ferate.

Astfelu se voru poté aplicá adeveratele principia democratice, cari consista nu in a cobori pre unii, ci a se sili de a inaltia pre toti. (—)

Astfelu numai se stabileste adeverat'a egalitate.

Suntemu fericiti, ca dupa mai multe incercari si anevointie, a fostu datu generatiunii presente a vedé realisarea unei dorintie de multu simtita de intrég'a tíera.

Suntemu fericiti, ca inceperea acestei nóue ere de prosperitate se face sub domni'a unui suveranu, a carui preocupare de totu minutulu e dedicatu progresulu, natiunei ce lu au alesu.

Avemu sigurantia, ca in curendu, gratia neobositóreloru ingrigiri ale Domnitoriulu si cu concursulu ómeniloru de anima, vomu intinde pre tóta Romani'a aceste drumuri ferate, asigurandu pre adeveratele sale base prosperitatea patriei nôtre.

Natiunea, prin reprezentantii sei, a voitu cá prim'a cale ferata a Romaniei se se caute de statu, prin propriile sale midiuóce.

In executarea acestei mari vointie, guvernulu, fórte de increderea, cu care a fostu onoratu, -si a pusu tôte silintiele spre a fi la inaltimea unei asemenea misiuni.

La apelulu facutu junimei romane, ea a respunsu cu grabire, si astfelu mai totu personalulu exploatiunei s'a pututu compune dintre pamenteni.

Suntemu incredintiati, domniloru, ca acesti romani voru sci se corespunda la asteptarea publiculu, si se dovedésca in acestu nou felu de ocupatiune aceeași aptitudine, cu care Ddieu a insestratu pre poporulu romanescu.

Nu remane dara decatu a ne sili cu totii se recastigamu timpulu perdutu in calea progresulu.

Numeru astfelu vomu bine meritá dela patria; numai astfelu generatiunile viitorie ne voru bine cuventá.

Tráiésca natiunea romana!

Tráiésca Domnitoriulu si ilustr'a sa logodnica!“ —

Toastulu fù intempinatu de urarile meseniloru cu vivate. Indata dupa acésta veni si alu 2-lea trenu de invitati, cari ambe se reintórsera cu aceeași iutiala; aflara inse la Filaretu o miscare si o bucuria cu unu intempinu si mai caldurosu. Acésta linia facuta cu spesele statulu s'a si primitu de catra statu in administratiune. — Domnulu puteriloru, alu gloriei si alu inaltimei, se inaltie, cá sborulu vulturelui, acestu progresu potinte, acestu mandataru alu civilizatiunei, cá binecumentarile folóseloru lui se tréca preste tôte valile si preste totu muntii romaniloru, revarsandu, cá dintr'unu sóre lumin'a si cá dintr'o sorginte de fortuna prosperitatea asupra tuturoru claseloru poporulu Romanimei!

Iasi. (Afacere grava internationala.) Aflamu din sorginte sigura, ca guvernulu din Bucovin'a ar' vroi se puna man'a pe mosiile monastiresci, ce partea din Romani'a numita Moldov'a, posede in Bucovin'a. De si nu putemu afirmá cu totu dinadinsulu veritatea acestu faptu, totusi aflamu, ca guvernulu romanu este pe punctulu de a luá mesuri serióse spre a nu se lovi drepturi de ale romaniloru atatu de sacre. Din partea nótrea, déca ne este permis, vomu consilia guvernulu din

Bucovin'a se aiba prudenti'a cea mai mare. A trecut, credem, timpul pe candu arbitrariulu si bunulu placu domnieau in afacerile internationale.

— (Directiunea sf. metropolii Moldovei si Sucevei.) Fói'a „Dreptatea“ publica in Nr. seu 176, ca d. jude instructore Livescu au gasitu in nisece bascie ale metropoliei cinci calugari incarcinati si pusi in ferre, etc. . . . Dupa acést'a da unu siru de reflectiuni, care de care mai frumoase asupra libertatii individuale. E cunoscutu deja, ca fói'a „Dreptatea“ este in totudéun'a dispusa a gasi pete si in luna.

Si candu este vorb'a de Em. Sa parintele metropolitu, fói'a „Dreptatea“ e mai multu decatu dispusa a dá credere la totu ce s'ar aventá contra Eminentiei Sale.

Directiunea nu -si ar' fi propusu dar' a respunde déca nu s'ar fi intemplatú cá si diurnalulu „Curierulu de Iasi“ se dè relatiuni eronate asupra faptului. Negresitu, ca asemenea informatiuni i s'au datu de cei interesati a se crede spusele loru, inse, ele suntú eronate, si éta cum stau lucrarile:

Cinci calugari din monastirea Neamtii s'au datu in judecata disciplinaria a autoritatiei besericesci pentru abateri dela datoriile loru monacale. Nu este adeveratu, ca numitii monachali an fostu judecati si achitati de tribunalulu de Neamtii; nu este adeveratu, ca au fostu incarcinati si pusi in ferra; cine va vroi se se convinga de adeveru n'are decatu se iè informatiuni dela trib. de Neamtii si din constatarile dlui procurore generalu Gane, de pe langa curtea de Iasi, constataru facute de dlui in unire cu d. primu procuroru Papadopolu si d. jude Cristodulo.

Catu despre faptulú dlui Livescu, elu este condamnatu acuma de tóta lumea, care au judecatu fara partinire, mai multu inca d. Livescu s'au condamnatu insusi. — (Comunicatu.) „C.“

— Manifestulu lui Luca Vukalovich din Odes'a, unde se afla exilatú, catra bulgari:

„Fratiloru! Momentulu decidetoriu a sositu. Se fimu precauti si pregatiti. Ori in cotro primu, vedemu unu scopu inaintea tuturor ómeniloru. Trebuie se ne tredimu odata si noi, cei ce gememu sub jugulu turcului.

Se incepemu, fratiloru, lupt'a pentru neatar-nare. Se dovedimu in momentele ispitei, ca suntemu uniti, tari si precauti. Se nu ne lasamu a fi speriatu prin naluze, se nu ne tememu de dusmanii nostri, se incepemu cu curagiu lupt'a, si invingerea va fi a nóstra. (Aici Vukalovich se expecturéza contra preotiloru renegati, cari traiescu numai pentru pantecele loru.)

Voi sciti, fratiloru, ce insémna: a se luptá pentru lege si libertate. Toti cati au mane si pitóre sanetóse mérga din cetate in cetate, din satu in satu, lumineze, destepte poporulu, cá se se rescóle, se nu pérdia timpu indesiertu, si poporulu fla siguru, ca dorintiele lui drepte se voru implini.“

— Prochiamarea comitetului insurectionale din districtulu gurei de Cattaro:

„Vulturi (muntenii dela gurele Cattaro si muntengrenii se numescu unii pre altii „Vulturi“) curagiosi din muntii nostri!

Or'a luptei a sunatu, si din inaltimea muntelui Lovcen („Lovcen, munte naltu in Muntengru“), paserea mortii anuncia inamiciloru nostri, ca muntii nostri s'au desteptatu. Inamicii ne-au ruptu cart'a libertatiloru nóstre vechie; ei ne-au amenintiatu, ca voru versá sangele fratiloru nostri, déca nu le vomu da pre fiii nostri!

Deci Vil'a (Vil'a este numele unei dine binefacatórie a poporatiuniloru slave dela médiadi, ea inspira pre poetii poporani, cari au cantatu si canta traditiunile nationali) din padurile Dalmatiei a mersu in sborulu seu se sarute pre eroulu Ivanu Cernojevici, care dórme sub ruinele castelului albu din Obodu, si care nu va intardiá a se sculá, pentru a conduce pre fidelii sei vulturi la nóue invingeri.

Susu! susu! poporu de juni si bravi munteni! Adu'ti aminte de strabunii tei, celebrati pe Cacici (Cacici, poetu slavu), care dicea de ei: „Ei suntú eroi cá Stotarci, ageri cá Erzegovinii, prudenti cá italianii, tari cá bosniacii.

„Susu, bravule Kotoru (Cattaro se numescu in limb'a slava Kotoru), ciubu de vulturi! Tu ai invinsu de trei ori pre turci, ai resistatu venetianiloru si francesiloru! Care este inamiciloru ce ar' puté dá peptu cu tine! Auditi, inamiciloru, su-

netulu voiosu alu armelorú nóstre! Sabiele nóstre vechie -si aducu aminte de timpulú, candu ele aperau libertatile nóstre, si astadi le este sete de sangele apesatoriloru nostri! Se se sature dara pana la manunchiu! Din inaltimea muntiloru nostri, armele nóstre voru duce mórtea la inamicii nostri!

Muntengrule! audi tu strigatulú libertatii nóstre? Fratiloru din Erzegovin'a, auditi voi sgomatulú bataliei? Se sciti, ca noi suntemu numerosi si resoluti. Se sciti, fratiloru, ca noi ne luptamu pentru o mare cauza; noi ne luptamu pentru independenti'a nóstra, care ne este mai scumpa decatu viéti'a! Noi voimu a fi liberi cá parintii nostri, cari au invinsu pre turci, si nu vomu depune armele, pana ce dreptulu nostru nu va triumfá.

Inainte dara, vulturi din Cattaro si Dubrovnik! Inainte pentru batai'a santa, pentru Dumne-dieu si libertate! —

Comitetulu revolutionariu.“

Lupt'a totu mai tiene in Dalmati'a. —

Varietati.

MULTIUMITA PUBLICA.

Onorate Dle Redactoru?

Prin caldurós'a straduintia a multu stimateli dvóstre, cu carea ati imbraciosiatu ocaziunea in privinti'a ajutorirei celor 56 familie romane din Cinculu mare, care prin foculu celu infricosiatu din 4 Aprile a. c., au devenitu sub cerulu liberu si indreptate la sentiulu filantropicu alu fratiloru sei de unu sange, — subscrisulu comitetu a primitu unu ajutoriu bine venitu, care la si impartitu intre cei dearsi cu totulu dela urmatorii prea stimati domni si adica:

Dela stim. dvóstra 1 fl., Georgie Ioanu negutiatoriu 1 fl., Ioane Navrea negutiatoriu 1 fl., Ioane G. Manu negutiatoriu din Bucuresci 20 fl., Demetriu Nicolau propr. 1 fl., Nicolau T. Ciurcu 2 fl., Vasile Gloadariu prof. 1 fl., comun'a Poiana-Serata (Soosmezó) 2 fl., adm. protopopescu Ioane Baloiu 1 fl., altu cineva fara nume 1 fl.

Acestoru binefacatori subscrisulu comitetu in numele celor dearsi, cari cu lacrimi de multumire au primitu proportionalminte incursulu ajutoriu de 31 fl. v. a., aduce prin acésta cea mai cordiale multiamita publica.

Comitetulu destinatu pentru impartirea ajutorieloru incurse romaniloru celoru dearsi din Cincu. Cincu mare in 2 Novembre 1869.

Ioane Stanga, M. Branisce, not. comit. presied. com.

On. Dle Redactoru!

Totuodata ve rogamu, se aveti bunatate, incurgundu ajutorie si dela fratii nostri mai departati, din Principate, catra cari inca amu redicatu vocea nóstra, ale administra si tramite comitetului mentionatu spre impartire, la sermanii nostri frati, dintre cari unii pre langa tóta ostenel'a nu au pututu apucá sub coperisii, si ii amerintia acuma érn'a fórté reu*).

Alte nu ve mai potu impartasi cá lucruri interesante, de órace despre administratiunea egalei indreptatiri in scaunulu nostru aveti deplina convingere. Astadi au esitu dnii inspectori in cercurile de inspectorate spre a fini alegerea comunitatiloru si a reprezentantii scaunale. — Nu i nici un'a sperantia, cá se se mai aléga vreunu romanu in pomenitela corpuri representative, de órace sasii, cari dupa punctele regulative in totu satulu au primitu romani in comitetu, dupa noulu statutu nu voiescu a mai lasá pre romani in midiuloculu loru. — In oblegamintele si sarcinele publice suntemu frati, — dara din drepturile politice suntemu de totu eschisi!

Romanii au de cugetu, dupa finea alegeriloru, a mai face unu protestu la locurile mai inalte, in contra eschiderei loru din barierele constitutionali. De nu va ajuta nici acésta, apoi (vomú misca cerulu, cá se judece pe pamentenii separatisti, vomú apela la opiniunea publica, cá se decida, unde e loculu decisiuniloru! — R.)

Asteptamu cu mare nerabdare si alegerea am-ploiatiloru, care dupa cum se vorbesce nu se va

*) Pana in momentulú, ce scriu aceste, nu mai sosi la Redactiunea acésta nici unu banu spre scopulu acesta. Déca va sosi -mi voiu face datoriinti'a cu tóta consciintiositatea, ce pretinde romanulu dela romanu. — R.

intrelasá. — Singuru unu romanu absolutu servese aici acuma, cu salariu de 300 fl. cá unu diurnistu, de unde mai depune 6 fl. dare de venitu, fara cá se lu puna cineva intr'unu postu mai inaltu, cari suntú pline tóte de sasi de susu pana diosu — si celu mai micu postu e provediutu cu salariu de minimum 600 fl. — D. us.

— Productiunea de sare a Ardélului in an. 1868 fú 962.363 centenarie. 790.503 sare comuna, 2283 de industria 172.563 sare de vite. —

— Regele Prusiei ordiná a se serbá 10 Novembre, diu'a nascerei lui Luther, in tóte bes. ev. din Prusi'a. Simpathia catra conciliulu din Rom'a.

— In Ispani'a are prospecte ducele de Genua, nepotulu lui Victore Em., a fi alesu de rege. —

Magasinulu Carl Töpfer, „la vaporu“
Strat'a Caldarariloru Nr. 594.

Anunciu on. publicu, ca mi a sositu unu mare asortimentu de delicatése nóue: Icre negre de Taiganu, icre de stiuca si de crapu, marinata de Hel, lacherda, masline mari si mici, sardele rusesci si de Nizza, sardele in cutie, heringi. Castraveceori din Znaim in butoi. Casiuri: Ementhal, Groyer, Parmesan si Strachino de Milano. Salami de Sibiin, rachatu de Sir'a cu fisticuri, mirosu de vanilia si trandafirú, rodii, smachine de Smyrn'a in cutie si cu ocau'a, castanie necópte, alune de Turci'a, pesmeti de Posioniu, asemenea si diferite licuieruri franciosesci, vinuri de Champagne, de Rinu si ungresci. Precum si zaharu, cafea, luminari si oredui, calitatea cea mai buna, cu pretiurile moderate si servitiu promptu. Credu, ca dnii visitatori ai magasinulu meu voru remané multiumiti.

Carolu Töpfer.

Unu concipientu

de advocatura, care se cunósca limbele patriei si cu deosebire limb'a maghiara, fiindu juristu absolutu, are aici in Brasiovu la d. advocatu Iosifu Puscaru locu si prospectu de a fi bine recompensatu dupa osteneli. — Doritorii au a se adresa pentru mai deaprópe informare deadreptulu or' prin Redactiune. — 2—2

AVISU

celoru in dreptu de a vinde obiectele medicamentale

BALSAM-PRESERVATIVU

oniculu medicamentu escelinte contra spasmiiloru, bóleloru de stomacu de orice natura, epilepsia, colica repede, diarea, versaturi la femei impovórate, colera, colerina, restaurarea dupa bóle indelungate si regularea organeloru mistitórie, analisatu si aprobatu de chemiculu servitiului sanitariu din Vien'a si usatu de multe celebritati medicale.

Se tramite numai la primirea pretiului (pe com-tantu) ori la posta (Postnachnahme). Pretiulu unei butelie originale cu capsula de cusutoriu si sigila dimpreuna cu instructiunea in 3 limbe e 1 fl. 50 cr. In Brasiovu se afla in depusulu centralu in apotec'a lui MILLER la „corón'a de aurú“, tergalu pescelui, si la Anken et Comp.; precum si in Bucuresci la d. I. Ovesa negutiatoriu. La apotecarii in: Esseg, Adele Deszathy; in Fagarasiu I. Megei, in Sibiin M. S. II si negutiati. I. Thalmeyer; C. Konya in Iasi; Dr. Hinz in Clusiu; Alb. Jeney in Muresiu-Osiorheiu; Paulu Breuer in Lapasiulu ung.; Rod. Smellau in Ploiesci; Csuta et Comp., negutiatoriu in S. Szt.-György si Ioane Ajtai negutiatoriu in Rosia; Aradu F. T. Probst; Alb'a Iulia C. Boosz; Temisiór'a A. Quirini, apotecari; Mediasiu apot. la „corón'a de aurú“; Reginu S. Dietrich; Sigisiór'a I. B. Teutsch, negutiatori. 45

CURSURILE

la bursa in 12 Nov. 1869 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl 85	cr. v. a.
Augsburg	—	—	122 „ 25	„ „
London	—	—	123 „ 75	„ „
Imprumutulu nationalu	—	—	59 „ 25	„ „
Obligatiunile metalice vechi de 50/0	—	—	68 „ 80	„ „
Obligatiunile rurale ungare	—	—	79 „ 50	„ „
„ „ temesiane	—	—	78 „ 50	„ „
„ „ transilvane	—	—	74 „ 50	„ „
„ „ croato-slav.	—	—	81 „ 75	„ „
Actiile bancului	—	—	713 „ —	„ „
„ creditului	—	—	231 „ 75	„ „

Editiunea: Cu tipariulu lui

IOANE GÖTT si fiu HENRICU.

Redactoru respundietoru

IACOBU MURESIANU.